

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 22 września 2023 r.

DIH-3.707.86.2023.AL

DECYZJA DIH-3.85.2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706, ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Wioletę Bylinkę prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą TUKSIK Garderoba Dziecięca Wioleta Bylinka w Wygodzie od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 21 lipca 2023 r. nr PO.135.C.80.2023.DL (nr akt sprawy: DS.8361.99.2023), wymierzającej ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 1 200 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), z tytułu niewykonania obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. braku uwidaczniania cen przy 14 rodzajach towarów oferowanych do sprzedaży, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 10-17 maja 2023 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Mazowieckim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z dnia 10 maja 2023 r. nr DS 108/2023, przeprowadzili kontrolę w punkcie sprzedaży na targowisku miejskim [xxxxxx] w [xxxxxx], należącym do przedsiębiorcy [xxxxxx], zwanego dalej również „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Nie zawiadomiono przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli bowiem zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221, ze zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, zawiadomienia nie stosuje się wobec działalności gospodarczej przedsiębiorców w zakresie obejmującym sprzedaż dokonywaną poza punktem stałej lokalizacji (sprzedaż obwoźna i obnośna na targowiskach).

Kontrolę przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy, któremu przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, okazano legitymacje służbowe oraz doręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy, stanowiącym załącznik do ww. upoważnienia do kontroli.

W toku kontroli dokonano oceny prawidłowości uwidaczniania cen oferowanych towarów na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Sprawdzeniem objęto wszystkie znajdujące się w ofercie handlowej 50 rodzajów odzieży dziecięcej oferowanej do sprzedaży na sztuki lub w kompletach, kwestionując 14 z nich (według wykazu towarów stanowiącego załącznik nr 1 do protokołu kontroli), ze względu na brak uwidocznienia cen w miejscu sprzedaży detalicznej.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Zakwestionowane towary nie były objęte wymogiem uwidaczniania cen jednostkowych, zgodnie z § 7 pkt 1 i 2 tego rozporządzenia.

W toku czynności kontrolnych przedsiębiorca uzupełnił brakujące ceny. Ponadto, pouczone go o konsekwencjach wynikających z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 17 maja 2023 r. (nr akt kontroli: DS.8361.99.2023) oraz w załącznikach do tego protokołu. Do protokołu kontroli strona nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 22 czerwca 2023 r. nr PO.135.C.80.2023.DL, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej „Kpa”, Mazowiecki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również poinformował ją o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Ponadto, mając na uwadze treść art. 6 ust. 3 pkt 2, 3 i 4 ustawy o informowaniu o cenach, w tym samym piśmie zobowiązał stronę do przekazania informacji w zakresie: uzyskanych przez nią korzyści majątkowych lub strat w związku z naruszeniem powyższych obowiązków, wielkości jej obrotów i przychodu za rok ubiegły, a także sankcji nałożonych na nią za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych. Pismo to doręczono stronie w dniu 11 lipca 2023 r.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, ani też nie przekazała wymaganych informacji w powyższym zakresie.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji z dnia 21 lipca 2023 r. nr PO.135.C.80.2023.DL (nr akt sprawy: DS.8361.99.2023), wymierzył stronie karę pieniężną w wysokości 1 200 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście złotych), na mocy art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, za niewykonanie obowiązku, o których mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy. Decyzja ta została doręczona stronie w dniu 26 lipca 2023 r.

W dniu 14 sierpnia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH, złożone przez stronę odwołanie od ww. decyzji (bez oznaczenia daty, nadane w dniu 7 sierpnia 2023 r. w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego).

Pismem z dnia 22 sierpnia 2023 r. DIH-3.707.86.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronie w dniu 4 września 2023 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (lub usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (lub usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (lub określonej usługi), których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Dodatkowo sposób uwidaczniania cen towarów (lub usług) regulują przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii.

W świetle § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Jak stanowi § 3 ust. 2 tego rozporządzenia, cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cena jednostkowa, jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;

- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący z wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej wojewódzki inspektor IH uwzględnia:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 1, ze zm.).

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 Kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f Kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 Kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w punkcie sprzedaży na targowisku miejskim w [xxxxxx], należącym do kontrolowanego przedsiębiorcy, inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego WIIH stwierdzili, że przy 14 rodzajach ubrań dziecięcych spośród 50 objętych kontrolą i znajdujących się w ofercie sprzedaży, brak było uwidocznionych cen, co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa m.in. w art. 4 ust. 1 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce kontroli wojewódzki inspektor IH.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji z dnia 21 lipca 2023 r. nr PO.135.C.80.2023.DL, nałożył karę pieniężną w wysokości 1 200 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o umorzenie zastosowanej kary. Strona podniosła, że po stwierdzeniu w toku kontroli braku cen na części produktów, ich brak został bezzwłocznie uzupełniony. Podkreśliła, że był to jej pierwszy dzień pracy na targowisku miejskim. Do odwołania dołączyła również wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zwanej dalej „CEiDG”, dotyczący zmiany we wpisie z dnia 8 maja 2023 r., polegającej na dodaniu do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej kodu PKD: 47.82.Z, uprawniającego do sprzedaży detalicznej wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzonej na straganach i targowiskach. Dodała, że nie miała świadomości o istniejących wymogach prawnych w zakresie uwidaczniania cen. Nadmieniła, że jako klient korzystający niejednokrotnie z oferty na targowiskach, bardzo rzadko spotykała się z sytuacją, aby wszystkie towary były opatrzone cenami. Zapewniła, że od momentu kontroli wszystkie oferowane przez nią produkty posiadają ceny w miejscach widocznych dla klientów.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe zarzuty są niezasadne. Należy wskazać, że zaskarżoną decyzję o wymierzeniu kary pieniężnej w wysokości 1 200 zł, wydano na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z ustaleniami kontroli, których strona nie kwestionowała, a które wskazują na niewykonanie obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 tej ustawy oraz § 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Jak stanowi art. 6 ust. 1 tej ustawy, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa m.in. w art. 4 ust. 1, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego karę pieniężną określoną w tym przepisie, tj. w wysokości do 20 000 zł. Powyższe przepisy w sposób niewymagających dodatkowych założeń i wykładni nakazują właściwemu organowi IH wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązków ustawowych, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały usunięte. Dowiedzenie zatem, że określony podmiot nie wykonał powyższych obowiązków powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 sierpnia 2019 r., sygn. akt VI SA/Wa 805/19).

Podkreślenia wymaga, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie ciężących na nim obowiązków, bez względu na winę i przyczyny powstania naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Mając na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej (sankcji administracyjnej), bez znaczenia pozostają okoliczności, na które strona powołuje się w odwołaniu, w wyniku których doszło do naruszenia prawa, czy też działania naprawcze podjęte w efekcie ustaleń kontroli, gdyż karę pieniężną wymierza się za samo naruszenie prawa.

Odnosząc się do argumentów strony, że dzień, w którym wszczęto kontrolę i stwierdzono nieprawidłowości był jej pierwszym dniem pracy na targowisku miejskim, zgodnie ze zmianą we wpisie do CEiDG z dnia 8 maja 2023 r., polegającą na dodaniu do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej kodu PKD: 47.82.Z (tj. sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych,

odzieży i obuwia prowadzona na straganach i targowiskach), należy zwrócić uwagę, że przy ocenie dotychczasowej działalności przedsiębiorcy bierze się pod uwagę jego pełen zakres i wymiar, a nie tylko ten, który wiąże się z kontrolowanym punktem sprzedaży czy towarem. Jak wynika z danych ujawnionych we wpisie do CEiDG, od początku wykonywania działalności gospodarczej strona prowadzi sprzedaż detaliczną odzieży w wyspecjalizowanych sklepach (kod PKD: 47.71.Z) oraz sprzedaż detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (kod PKD: 47.91.Z). Oznacza to, że okres, który podlega ocenie pod względem dotychczasowej działalności przedsiębiorcy, obejmuje okres od 6 kwietnia 2022 r. (jako daty rozpoczęcia wykonywania działalności) do 10 maja 2023 r. (jako daty rozpoczęcia kontroli i stwierdzenia nieprawidłowości). Nie ma przy tym znaczenia, że we wpisie strony w CEiDG dokonano zmiany i dodano do niego nowy kod PKD dotyczący sprzedaży detalicznej wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzonej na straganach i targowiskach, przy czym zmiany tej dokonano dopiero w dniu 8 maja 2023 r., czyli na dwa dni przed kontrolą. Jak wynika z powyższego, okres, w którym strona podjęła wykonywanie działalności gospodarczej po raz pierwszy do dnia stwierdzenia naruszenia przekraczał okres 12 miesięcy (w tym czasie działalność ta nie była ponownie rozpoczynana w wyniku jej zawieszenia lub zakończenia), w związku z czym Mazowiecki WIIH nie mógł zastosować instytucji tzw. „Prawa do błędu”, o którym mowa w art. 21a Prawa przedsiębiorców, natomiast mógł oczekiwać, że strona wykaże się znajomością podstawowych przepisów dotyczących tej działalności i będzie je na bieżąco stosować. Nie do przyjęcia jest zatem argument strony co do braku świadomości o istniejących normach prawnych w zakresie uwidaczniania cen. Ponadto wskazana przez stronę okoliczność, że jako klient korzystający niejednokrotnie z oferty na targowiskach, bardzo rzadko spotykała się z sytuacją, aby wszystkie towary były opatrzone cenami, nie stanowi przesłanki do wyłączenia jej odpowiedzialności z tytułu stwierdzonego naruszenia, ani też usprawiedliwienia dla braku ceny przy niektórych oferowanych przez nią towarach.

Strona, jako profesjonalista na rynku, miała obowiązek znać i stosować się do przepisów prawa związanych z prowadzoną przez nią działalnością. Była ona obowiązana uwidocznić w miejscu sprzedaży detalicznej informacje o cenach oraz cenach jednostkowych towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że jest to obowiązek, który istnieje niezależnie od miejsca sprzedaży, tzn. sklepu stacjonarnego, sprzedaży na odległość, czy na targowisku. Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie strona dla 14 na 50 sprawdzonych i oferowanych do sprzedaży towarów nie wykonała powyższych obowiązków w zakresie uwidaczniania cen, co stanowiło wystarczającą przesłankę do przypisania jej odpowiedzialności z tego tytułu i nałożenia na nią kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 1 200 zł, która stanowi 6% górnego wymiaru kary. Prezes UOKiK, analizując prawidłowość uwzględnienia przez organ pierwszej instancji przesłanek określonych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, mających wpływ na wymiar kary, uznał, że dokonana przez Mazowieckiego WIIH ocena powyższych przesłanek, była prawidłowa i znajdowała uzasadnienie w zebranych materiale dowodowym.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie uwzględnił, że stwierdzone nieprawidłowości, polegające na braku uwidocznienia cen, dotyczyły 14 rodzajów odzieży dziecięcej oferowanej do sprzedaży (zakwestionowano uwidacznianie cen 28% sprawdzonych towarów), co godziło w interesy konsumentów, uniemożliwiając im dokonanie świadomego wyboru przy podejmowaniu decyzji o zakupie towaru. Należy zatem przychylić się do poglądu organu pierwszej instancji, że mimo iż naruszenie dotyczyło nieprzeważającej ilości

partii towarów sprawdzonych w toku kontroli, to brak uwidocznienia cen uniemożliwił konsumentom ich bezpośrednie poznanie, co w istotny sposób naruszało ich interesy. Prezes UOKiK wskazuje, że strona miała możliwość takiej organizacji swojej działalności, aby w prosty sposób wykluczyć naruszenie prawa. Tym samym, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, że charakter i waga naruszenia obowiązków były istotne i z pewnością nie miały cech znikomości.

Przy ocenie powyższej przestanki, organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił również skalę naruszenia obowiązków, stwierdzając, iż dotyczy ona 14 na 50 sprawdzonych w toku kontroli towarów. Ponadto, analizując tę przestankę Mazowiecki WIIH właściwie przyjął, że czas trwania tego naruszenia przypada na dzień stwierdzenia nieprawidłowości, tj. 10 maja 2023 r., zaś kończy się w momencie ich usunięcia przez stronę, tj. w trakcie kontroli.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe przemawia za tym, iż organ pierwszej instancji mógł przypisać stronie wyższy niż znikomy stopień naruszenia obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach, oraz uzyskane korzyści majątkowe lub straty wynikające z naruszenia tych obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie przyjął, że strona prowadzi działalność gospodarczą od 6 kwietnia 2022 r. (według wpisu do CEIDG) i do tej pory nie stwierdzono u niej naruszenia przepisów w zakresie obowiązku uwidaczniania cen, co wpłynęło na złagodzenie wymiaru kary pieniężnej. Jednocześnie, z uwagi na charakter naruszenia obowiązków oraz zebrany w aktach sprawy materiał dowodowy, organ pierwszej instancji słusznie przyjął, że strona nie przekazała informacji o uzyskanych korzyściach majątkowych lub stratach wynikających z naruszenia tych obowiązków. Nie pominął przy tym faktu, że strona uzupełniła brakujące ceny jeszcze w trakcie trwania kontroli.

Uwzględniając trzeci czynnik wpływający na wymiar kary, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo stwierdził, że strona nie przekazała informacji o wielkość jej obrotów i przychodu za rok 2022 (jako ostatni rok rozliczeniowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej).

Rozpatrując czwartą z przestanek wymiaru kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich UE w sprawach transgranicznych, Mazowiecki WIIH zasadnie stwierdził, że strona nie przekazała informacji na ten temat.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przestanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 1 200 zł, jaka została ustalona przez organ pierwszej instancji. Kara ta jest adekwatna do wagi naruszenia prawa i odpowiada celom, dla których jest stosowana. Stanowi ona 6% możliwej do wymierzenia kary. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenach dla 14 spośród 50 rodzajów towarów oferowanych do sprzedaży (28% skontrolowanych towarów).

Podkreślić należy, że kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowi sankcję administracyjną, zaś jej celem jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacje o cenach służą właściwemu poinformowaniu nabywcy o tym za jaki towar i w jakiej ilości ma zapłacić daną należność, a także stwarzają identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą

w zakresie sprzedaży detalicznej towarów. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie towaru. Dlatego rzetelna informacja o tym oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, tj. musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie towary z odpowiednimi informacjami o cenach, jak również powinna być ona możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 1 200 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona jeszcze w trakcie trwania kontroli i w jej efekcie podjęła dobrowolne działania naprawcze, polegające na uzupełnieniu brakujących cen. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni informacji o cenach w przypadku 28% sprawdzonych towarów.

Warto przy tym podkreślić, że ustawa o informowaniu o cenach implementuje przepisy dyrektywy 98/6/WE. Dyrektywa ta w motywie (6) preambuły wskazuje, iż obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Jednocześnie, celem samej dyrektywy, zgodnie z brzmieniem jej art. 1, jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez przedsiębiorców w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen. Brak uwidocznienia wymaganych cen narusza zasady określone w motywie (1) dyrektywy 98/6/WE, tzn. ma negatywny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rynku oraz skutkuje podawaniem nieprawidłowych informacji konsumentom, co nie poprawia poziomu ochrony konsumentów, a także ma negatywny wpływ na tworzenie zdrowej konkurencji między przedsiębiorstwami i produktami. Jak wynika z motywu (2) dyrektywy 98/6/WE, stwierdzone naruszenie prawa obniża poziom

ochrony konsumentów, który powinien być wysoki i temu celowi służyć ma przeprowadzona kontrola przedsiębiorcy. Na gruncie niniejszej sprawy należy wskazać, że waga naruszenia prawa nie może zostać uznana za znikomą, ponieważ strona nie realizuje celów, które precyzyjnie zostały określone w dyrektywie 98/6/WE.

Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez stronę naruszenia prawa przemawia na jej korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże nie może skutkować odstąpieniem przez organ administracji publicznej od wymierzenia kary pieniężnej z art. 189f § 1 pkt 1 Kpa.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż jak słusznie uznał organ pierwszej instancji, na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Podkreślić należy, że nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen lub cen jednostkowych stanowią czyn o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożony jest karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o informowaniu o cenach. Postępowania o nałożenie takiej kary pieniężnej mogą być prowadzone wyłącznie przez organy IH, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Mazowieckiego WIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Mazowieckiego WIH nałożyć kary pieniężnej za naruszenie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, w związku z czym należy uznać, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Nie jest również możliwe zastosowanie odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 189f § 2 Kpa, który stanowi, że w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających: usunięcie naruszenia prawa lub powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia. Zgodnie z art. 189f § 3 Kpa, organ administracji publicznej w przypadkach, o których mowa w § 2, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli strona przedstawiła dowody, potwierdzające wykonanie postanowienia. Prezes UOKiK wskazuje, że w związku z faktem usunięcia przez stronę stwierdzonych nieprawidłowości jeszcze w trakcie trwania kontroli, organ pierwszej instancji nie musiał wyznaczać jej terminu do przedstawienia dowodów potwierdzających ten fakt. Jednocześnie rodzaj naruszenia nie wiązał się z koniecznością powiadomienia o nim właściwych podmiotów. W ocenie Prezesa UOKiK, samo usunięcie naruszenia prawa nie jest wystarczające i nie pozwoli na spełnienie celów administracyjnej kary pieniężnej nakładanej na podstawie ustawy o informowaniu o cenach, która pełni nie tylko funkcję dyscyplinująco-represyjną, ale także i prewencyjną, mającą zapewnić wysoki poziom ochrony interesów konsumentów i nie dopuścić do powstania podobnych naruszeń w przyszłości. Literalna wykładnia ww. przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszenia prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 Kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że „usunięcie naruszenia

prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało)". Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r., sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”.

W przedmiotowej sprawie, przedsiębiorca zastosował się do uwag organu (zaprzestał naruszenia), jednakże nie usunął skutków naruszenia prawa, albowiem zaistniałe naruszenie prawa, stwierdzone w dniu kontroli, nieodwracalnie pozbawiło pewną grupę konsumentów prawa do uzyskania do przysługujących im istotnych informacji o cenach jednostkowych, uniemożliwiając im dokonywanie, w sposób swobodny, porównań cenowych pomiędzy poszczególnymi asortymentami towarów. W tym miejscu należy podkreślić, że obowiązek uwidocznienia cen jest obowiązkiem przedumownym, tj. powinien być spełniony zanim przedsiębiorca przedstawi ofertę a konsument rozpocznie zakupy.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o umorzenie zastosowanej kary, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów IH. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja ta stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxxxxx]
2. Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a